

Бекітемін
Ілияс Жансүгіров атындағы
Жетісу университетінің
Басқарма Төрағасы –Ректор м.у.а.

Б.Таубаев

2024 ж.

Құқық және экономика жоғары мектебі

Кешенді емтихан

БАҒДАРЛАМАСЫ

- Келесі пәндер бойынша
1. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы (жалпы бөлім)
  2. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы (ерекше бөлім)
  3. Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу құқығы

6B04201 – Құқықтану БББ бойынша студенттерге арналған

2023-2024 оқу жылы

Талдықорған, 2023 ж.

Құқық және экономика жоғары мектебінің жоғары мектебінің кеңесінде қаралды
/ аталуы/

Хаттама № 6 «15» 01 2024ж.

БББ жетекшісі Д.Бекежанов
/аты-жөні/

Келісілді:

Басқарма мүшесі-академиялық мәселелер
жөніндегі проректор

 Б.Таубаев
/колы, аты-жөні/

Академиялық мәселелер жөніндегі
департамент директоры

 Г.Кыдырбаева
/колы, аты-жөні/

Жоғары мектеп деканы

 Т.Жумагулов
/колы, аты-жөні/

Университетінің Ғылыми кеңесінде бекітілген

«16» 02 2024 ж. № 7 хаттама

Түсіндірме хат

6B04201 - «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша қорытынды аттестаттау базалық және бейіндік пәндер бойынша жүргізіледі. Қорытынды кешенді емтиханға дайындық сұрақтары 3 негізгі блоктан тұрады:

1 блок – «Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы (жалпы бөлім)» (30 сұрақ);

«Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы (жалпы бөлім)» Қазақстан Республикасында «Құқықтану» білім беру бағдарламалары бойынша маман дайындауды жүргізетін жоғары оқу орындарында оқытылатын пән болып табылады. Бұл оқу пәндері демократиялық құқықтық мемлекет мұқтаждықтарына қарай ұдайы өзгеріп отыратын қылмыстық құқық ғылымының теориялық ережелерін ғана емес, сонымен бірге қылмыстық заңнама мен оны қолдану тәжірибесін де игеруді көздейді. Сондықтан олардың мазмұны қолданыстағы қылмыстық заңнаманың концептуалды мазмұнына және мемлекеттің жалпы құқықтық саясатының маңызды буыны болып табылатын қылмыстық саясатына толық негізделген.

«Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы (жалпы бөлім)» оқу пәнінің затын қылмыстық заңнама және қылмыстық құқық ғылымы құрайды. Қылмыстық құқықтың жалпы бөлігі жалпы принциптер, институттар мен категориялар көзделетін, қылмыстық жауаптылықтың негіздері мен шектерін және жаза мен өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларын қолданудың, қылмыстық жауаптылық пен жазадан босатудың тәртібі мен жағдайларын анықтайтын негізгі ережелер бекітілетін нормалардан тұрады. Жалпы бөлік нормаларында қылмыстық құқықтың негізгі ұғымдары – қылмыстық заң, қылмыстық құқық бұзушылық пен жазаға қатысты неғұрлым маңызды сұрақтар реттеледі.

Пәннің мақсаты: Білімгерлердің Қазақстан Республикасы қылмыстық құқығының Жалпы бөлігі бойынша терең теориялық білім алуы және осы негізде олардың сот пен құқық қорғау органдарына жүктелген міндеттерді табысты атқаруына қажет болатын дағдылар мен қабілеттіліктерді иемденуі осы оқу пәнінің **мақсаты** болып табылады.

2 блок – «Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы (ерекше бөлім)» (30 сұрақ);

«Қазақстан Республикасының Қылмыстық құқығы (ерекше бөлім)» «Құқықтану» білім беру бағдарламалары бойынша маман дайындауды жүргізетін Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарында оқытылатын пән болып табылады. Құқықтық реттеу пәні мен әдістері қылмыстық құқықты басқа салалардан ерекшелейді. Бірақ оның әрекет ету аясы басқа құқық салаларымен тығыз байланысты (әкімшілік, қылмыстық іс жүргізу, қылмыстық-атқару құқығы).

Қылмыстық құқықтың Жалпы және Ерекше бөлімдері бір-бірімен тығыз байланысты және біртұтас қылмыстық-құқықтық нормалар жүйесі ретінде қылмыстық құқықты көрсетеді. Қылмыстық құқықтың Ерекше бөлігі нақты қылмыстық құқық бұзушылықтарды және оларды жасағаны үшін тағайындалатын жазаны анықтайтын нормалардан тұрады. Пәннің мазмұны 3 шілде 2014 жылғы Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің жүйесіне сәйкес оқытылады.

Курс адамға, қоғамға және мемлекет үшін қауіпті, қылмыстық құқық бұзушылық болып табылатын әрекеттердің шеңберін және заңдық белгілерін белгілейтін Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығының Ерекше бөлімі нормаларын терең зерттеуге арналған. Қылмыстық құқық курсына оқыту білімгерге терең теориялық білімдерді қалыптастыруға және соның негізінде құқық қорғау органдарына жүктелген міндеттерді тиімді орындау үшін қажетті дағдыларды баулуға бағытталған.

Пәннің мақсаты: Оқу пәнінің мақсаты білімгерлердің Қазақстан Республикасы Қылмыстық құқығының Ерекше бөлімі бойынша теориялық білімдер алу және құқық

қолдану органдарына жүктелген міндеттерді тиімді орындау үшін қажетті дағдыларды алуға үйрету болып табылаты.

3 блок – «Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу құқығы» (30 сұрақ);

Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу құқығы курсы студенттерге осы құқық саласының іргелі негіздері мен ережелерін оқып үйренуге, қылмыстық сот ісін жүргізуде қолданылатын негізгі қағидаттарды, іс жүргізу нысандарын және іс жүргізу тәртібін түсінуге қол жеткізуге мүмкіндік береді. Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу құқығының нормаларын нақты білу, қылмыстық цикл пәндерін одан әрі оқудың қажетті шарты болып табылады.

Мемлекеттің құқықтық саясатының тұжырымдамасында еліміздің барлық құқық қорғау органдарының қызметін түбегейлі қайта құрудың, олардың кадрлық корпусын қалыптастырудың түбегейлі міндеті нақты тұжырымдалған, бұл қылмыстық қудалау органдары үшін жоғары білікті заңгерлерді кәсіби даярлау деңгейін арттыруды талап етеді.

Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу құқығы барлық болашақ заңгерлер меңгеретін оқу пәні болып табылады. Қылмыстық іс жүргізу құқығы оның бір саласын құрайтындықтан, оны меңгеру үшін қазақстандық құқығын білу қажет. Бұл үлкен және күрделі құқық саласы. Ол қылмыстық істер бойынша әділ сот төрелігін қамтамасыз етуге, осыған қажетті кепілдіктер жасауға, қылмыстарды тез арада ашуға және оларды жасаған кінәлі адамдарды жауапқа тартуға, құқықтық алғышартты болып табылады.

Пәннің мақсаты: Қазақстан Республикасында қылмыстық іс жүргізу құқық саласы туралы түсінігін, оның ұлттық құқық жүйесіндегі орнын қалыптастыру. Қылмыстық іс жүргізу заңнамасының негізгі ережелерін қолдана алу. Қылмыстық іс жүргізу құқығы нормаларын қолдану, дәлел

1 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЖАЛПЫ БӨЛІМ)

1. Қылмыстық құқықтың қағидалары.

Қылмыстық құқықтың салалық принциптері: заңдылық, әділділік, азаматтардың заң алдындағы теңдігі, жеке кінәлі жауаптылық, ізгілік және қудалауды үнемдеу, жауаптылық пен жазаның болмай қоймайтындығы, жауаптылық пен жазаны жеке саралау және даралау. Қылмыстық құқық принциптерін заңда бекіту мәселесі. Мемлекеттің қылмыстық саясатының тарихи шарттылығы.

2. Қылмыстық құқықтың міндеттері.

Адамның және азаматтың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін, меншікті, ұйымдардың құқықтарын мен заңды мүдделерін, қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті, қоршаған ортаны, Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысы мен аумақтық тұтастығын, қоғам мен мемлекеттің заңмен қорғалатын мүдделерін қоғамға қауіпті қолсұғушылықтан қорғау. Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігін сақтау. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың алдын алу.

3. Қылмыстық құқықтың қайнар көздері.

Халықаралық келісім-шарттар мен халықаралық құқықтың жалпы қағидалары қылмыстық құқықтың қайнар көзі ретінде. Конституция мен заң. Заңға сәйкес акт және сот прецеденттері. Сот тәжірибесі. Конституциялық сот органдарының шешімдері. Әдет-ғұрып және доктрина. Қылмыстық кодекс.

4. Қылмыстық заңның жүйесі және оның түрлері. Қылмыстық заңның уақыт, кеңістік және тұлғалар шеңберіндегі күші.

Қылмыстық заңның жүйесінің түсінігі. Қылмыстық құқық жүйесі: Жалпы бөлім. Қылмыстық-құқықтық институттар мен нормалар. Қылмыстық заңның уақыт бойынша күші. Қылмыстық заңның кеңістікте қолданылуы. Қылмыстық заңның тұлғалар шеңберіндегі қолданылуы. Экстрадиция.

5. Қылмыстық құқық бұзушылықтың түсінігі.

Қылмыстық құқық бұзушылық ұғымы. Қылмыстық құқық бұзушылықтарды және қылмыстарға бөлуге негізделген критерийлер. Өртүрлі негіздер бойынша қылмыстық құқық бұзушылықтарды жіктеу. Қылмыс. Қылмыстық теріс қылық. Қылмыстарды санаттау.

6. Қылмыстық құқық бұзушылықтың белгілері.

Қылмыстың тұжырымдамасы мен белгілері. «Қылмыстық құқықтың» қылмыстық құқық санатына бөлудің тәжірибелік маңыздылығы. Маңызы шамалы әрекет. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың өзге де құқық бұзушылықтардан және қоғамға қарсы қылмыстардан ерекшеліктері.

7. Қылмыстық жауаптылық және оның негіздері.

Құқықтық жауаптылықтың дербес түрі ретіндегі қылмыстық жауаптылық түсінігі. Қылмыстық жауаптылық мәні және оның түрлері (позитивті және ретроспективті). Қылмыстық жауаптылықтың заңда бекітілген негізі. Қылмыстық жауаптылық негізі (негіздері) туралы сұрақтың теориялық қырлары. Қылмыстық жауаптылық және қылмыстық құқықтық қатынастар. Қылмыстық құқықтық қатынас субъекттері және мазмұны. Қылмыстық жауаптылықтың пайда болуы, іске асырылуы және тоқтатылуы. Жаза мен өзге де қылмыстық құқықтық ықпал ету шаралары қылмыстық жауаптылықты іске асыру нысандары ретінде.

8. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объектісі.

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық объектісінің түсінігі. Қылмыстық заң қылмыстық құқықтық қорғау объекттері және олардың иерархиясы туралы. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің түрлері (тігінен жіктеу): жалпы, топтық, тікелей. Қылмыстық құқық бұзушылық объекттерінің жіктемесінің Қылмыстық кодексінің Ерекше бөлімін жүйелендіру үшін маңызы. Көпобъектілі қылмыстық құқық

бұзушылықтардағы тікелей объектілердің түрлері (көлденеңінен жіктеу): негізгі, қосымша, факультативті. Қылмыстық құқық бұзушылық заты және оның саралаудағы маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық объектісі мен затының арақатынасы. Жәбірленушінің жеке басы және оның саралаудағы маңызы.

9. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағы.

Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының түсінігі және маңызы. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер. Объективтік жақ белгілерін міндетті және факультативті белгілерге бөлу. Қоғамға қауіпті іс-әрекет. Әрекет және әрекетсіздік қоғамға қауіпті іс-әрекеттің нысандары ретінде. Қылмыстық құқық бұзушылық зардабының түсінігі және түрлері. Материалды, формалды және келте құрамдас қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қоғамға қауіпті әрекет пен қоғамға қауіпті зардап арасындағы себептік байланыс. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау тәсілі, орны, уақыты, жағдайы, қаруы мен құралы қылмыстық құқық бұзушылық құрамының объективтік жағын сипаттайтын белгілер ретінде.

10. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъектісі.

Қылмыстық құқық бойынша қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық жауаптылық жасына жету қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде. Жауаптылық 14 жастан бастап белгіленетін қылмыстық құқық бұзушылықтар. Есі дұрыстық қылмыстық құқық бұзушылық субъектісінің міндетті белгісі ретінде. Шектеулі есі дұрыстық және жасы бойынша шектеулі есі дұрыстық, олардың қылмыстық жауаптылыққа ықпалы. Есі дұрыс еместік түсінігі. Есі дұрыс еместіктің құқықтық және медициналық жіктері. Қоғамға қауіпті әрекетті жасаған адамды есі дұрыс емес деп танудың құқықтық салдары. Қылмыстық құқық бұзушылықтың арнайы субъектісі түсінігі және түрлері. Қазақстанда заңды тұлғалардың қылмыстық жауаптылығын енгізу перспективалары.

11. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағы.

Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігі және маңызы. Кінә қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының міндетті белгісі ретінде. Кінә мазмұнындағы интеллектуалды және ерікті компоненттердің арақатынасы кінә нысандарын ажырату жіктері ретінде. Қасақаналық және оның түрлері. Абайсыздық және оның түрлері. Объективті айып тағуға жол берілмеушілік. Кінәсіздікпен зиян келтірудің заңда бекітілген түрлері. Бір қылмыстық құқық бұзушылықта кінәнің екі нысанының үйлесімділігінің мүмкіндігі. Кінәнің екі нысанымен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтар үшін жауаптылық. Ниет және мақсат қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының белгілері ретінде. Қылмыстық құқықтағы қателесу түсінігі және түрлері. Фактілі қателесудің кінә мен қылмыстық жауаптылыққа әсері.

12. Жеке құрамдағы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Жеке құрамдағы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі. Күрделі, дара, жалғаспалы, созылмалы, құрамдас, баламалы әрекетті, баламалы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Кінәнің екі нысанмен жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтардан айырмашылығы.

13. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігі.

Қылмыстық құқық бұзушылықтардың көптігінің тек заңда бекітілген нысандарының ғана болатындығы. Бірнеше реттіліктің саралауға және жазаға әсері. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың бірнеше рет жасалуының түсінігі, белгілері және түрлері. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың жиынтығының түсінігі мен түрлері. Нақты жиынтық. Қылмыстардың идеалды жиынтығы. Қылмыстардың қайталануы туралы түсінік, белгілері мен түрлері. Жалпы қайталану. Арнайы қайталану. Пенитенциарлы қайталану. Жазаның қайталануының әсері.

14. Қылмыстық құқық бұзушылық жасау сатылары.

Қасақана қылмыс жасау сатыларының түсінігі және түрлері. Қасақаналықтың айқындалуының жазаланбаушылығы. Дайындалу және оқталу аяқталмаған қылмыс

түрлері ретінде. Қылмысқа дайындалу түсінігі және белгілері. Дайындалудың қасақаналықтың айқындалуынан айырмашылығы. Қылмысқа дайындалудың жазаланушылығының шектері. Қылмысқа оқталу түсінігі және белгілері. Қылмысқа оқталудың дайындалудан және аяқталған қылмыстан айырмашылығы.

15. Қылмысқа дайындалу, қылмыс жасауға оқталу: түсінігі, белгілері және жауапкершіліктің ерекшеліктері.

Қылмысқа дайындалу түсінігі және белгілері. Қылмысқа оқталу түрлері. Аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық түсінігі. Қылмыстық құқық бұзушылық құрамының конструкциясы және оның аяқталу мезеті. Қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тарту түсінігі белгілері және құқықтық салдары. Өз еркімен бастартудың шынайы өкінуден айырмашылығы. Қылмысқа дайындалудың белгілері және түсінігі. Қылмысқа дайындалу мен жасырын ниетті анықтаудан айырмашылығы. Қылмысқа дайындалудың жазалау шегі. Қылмысқа оқталудың түсінігі мен белгілері. Қылмысқа оқталудың дайындалу мен аяқталған қылмыстан айырмасы. Оқталудың түрлері. Қылмысқа оқталу үшін жауапкершілік тағайындау.

16. Аяқталған қылмыстық құқық бұзушылықтың ерекшелігі және құрамы. Аяқталған қылмыстық құқық бұзушылық тұжырымдамасы. Қылмыстық құқық бұзушылық құрылымы және оны тоқтату сәті. Қылмыстық құқық бұзушылықтан өз еркімен бас тартудың тұжырымдамасы, ерекшеліктері және құқықтық салдары. Айырмашылық - белсенді түрде өкінуден өз еркімен бас тарту.

17. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу.

Қылмыстық құқықбұзушылыққа сыбайлас қатысу түсінігі. Сыбайлас қатысудың объективті және субъективті белгілері. Ортақ қылмыстық құқық бұзушылықта атқаратын функцияларының сипатына қарай сыбайлас қатысушылардың түрлері орындаушы ұйымдастырушы, айдап салушы және көмектесуші. Сыбайлас қатысу нысандары оларды ажырату жіктері. Адамдарының алдын ала сөз байласқан адамдар тобының қылмыстық топтың құқықтық сипаттамасы. Қылмыстық топ түрлері және олардың айрықшалық белгілері. Сыбайлас қатысу нысандарының саралауға және жазаға әсері.

18. Топ жасаған қылмыстық құқық бұзушылықтар үшін қылмыстық жауаптылық.

Қылмыстық топтардың түрлері және олардың ерекшеліктері. Алдын ала сөз байласқан адамдар тобы мен қылмыстық топтың заңды сипаттамалары. Қатысу формаларының біліктілік пен жазалауға әсері. Қылмыс жасағаны үшін қылмыстық іс бойынша серіктестің артуы. Арнайы пәнмен қылмыстық құқық бұзушылықтармен күресте. Қате қатысудың жауапкершілігі. Қылмыс жасағаны үшін қылмыстық іс бойынша шағымданушылардың ерікті бас тартуының ерекшеліктері.

19. Ұйымдасқан қылмыстық бірлестіктердің қатысушыларының қылмыстық жауапкершілігі.

Кінәлілердің қылмыстық жауапкершілігінің негіздері мен шектері. Қылмысқа қатысты тұжырымдамасы, оның нысандары және қылмыстық әрекеттерге қатысудан айырмашылығы. Ұйымдасқан қылмыстық әрекеттерді арнайы қылмыстық жолмен жүргізу жолдары. Қылмыстық бірлестіктердің түрлері. Жалпы сипаттағы қылмыстық бірлестіктерді саралау. Қылмыстық ұйымның анықтамасы.

20. Іс-әрекеттің қылмыс екендігін жоятын мән-жайлар.

Іс-әрекеттің қылмыс екендігін жоққа шығаратын мән-жай тұжырымдамасы. Іс-әрекеттің қылмыс екендігін жоққа шығаратын мән-жайлар институтының маңыздылығы. Қажетті қорғаныс. Қажетті қорғаныстың заңға сыйымды шарттары. Қажетті қорғаныс шегінен асып кету. Құқықтық қорғау және оның құқықтық салдары. Қол сұғушылық жасаған адамды ұстау кезінде зиян келтіру. Қол сұғушылық жасаған адамды ұстау кезінде зиян келтірудің заңға сыйымды шарттары. Аса қажеттілік. Аса қажеттілік жағдайында зиян келтірудің заңды шарттары. Аса қажеттілік пен қажетті қорғаныс арасындағы айырмашылық. Жедел-ізвестіру, қарсы барлау іс-шараларын немесе жасырын тергеу

әрекеттерін жүзеге асыру. Жедел-іздігі, қарсы барлау іс-шараларын немесе жасырын тергеу әрекеттерін жүзеге асыру кезінде зиян келтірудің заңдылығын қамтамасыз ету шарттары. Негізді тәуекел ету және оның заңдылығы. Күштеп немесе психикалық мәжбүрлеу. Бұйрықты немесе өкімді орындау.

21. Жазаның түсінігі мен мақсаты.

Қылмыстық жаза түсінігі және мәні. Жаза белгілері. Жазаның мемлекеттік мәжбүрлеудің өзге шараларынан айырмашылығы. Жазаның қылмыстық құқықтық ықпал ету шараларының жүйесіндегі орны. Жаза мақсаттары. Әлеуметтік әділеттілікті қалпына келтіру. Сотталған адамды түзеу. Жаңа қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаудың алдын алу (жалпы және арнаулы превенция). Қылмыстық жазалардың тиімділігінің ұғымы. Заманауи Қазақстандағы бас бостандығынан айыруға байланысты емес қылмыстық жазаларды қолдану аясын кеңейту саясаты.

22. Қылмыстық жаза жүйесінің түсінігі.

Қылмыстық жаза жүйесінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық заңнамада және қылмыстық құқық теориясында жазаларды әралуан жіктер бойынша жіктеу. Негізгі жазаның аралас (қылмыстық теріс қылық үшін де, қылмыс үшін де тағайындалатын) түрлерінің сипаттамасы: айыппұл; түзеу жұмыстары, қоғамдық жұмыстарға тарту. Тек қылмыстық теріс қылықтар үшін тағайындалатын негізгі жазалардың сипаттамасы: қамаққа алу.

23. Жазалардың түрлері және жүйесі.

Тек қылмыстар үшін тағайындалатын негізгі жазалардың сипаттамасы: бас бостандығын шектеу; бас бостандығынан айыру. Қосымша жазалардың сипаттамасы: мүлкін тәркілеу; арнаулы, әскери немесе құрметті атақтан, сыныптық шеннен, дипломатиялық дәрежеден, біліктілік сыныбынан және мемлекеттік наградалардан айыру; белгілі бір лауазымды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан айыру; Қазақстан Республикасының азаматтығынан айыру; шетелдікті немесе азаматтығы жоқ адамды Қазақстан Республикасының шегінен тысқары жерге шығарып жіберу.

24. Жазаны тағайындау.

Жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің түсінігі. Жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің мазмұнын құрайтын ережелер (талаптар), оларды бұлжытпай сақтаудың маңызы. Жаза тағайындауда есепке алынуға тиіс мән-жайлар. Қылмыстық жауаптылық пен жазаны жеңілдететін және ауырлататын мән-жайлар. Белгілі бір қылмыстық құқық бұзушылық үшін көзделген жазадан гөрі неғұрлым жеңіл жаза тағайындау. Қылмыстық құқық бұзушылықтар жиынтығы бойынша жаза тағайындау. Үкімдердің жиынтығы бойынша жаза тағайындау. Жаза мерзімдерін қосу кезінде мерзімдерді айқындау. Жаза тағайындаудың жеке (арнаулы) негіздері: аяқталмаған қылмыс; сыбайлас қатысып жасалған қылмыстық құқық бұзушылық үшін; қылмыстардың қайталануында жаза тағайындау. Жаза мерзімдерін есептеу және жазаны есепке алу.

25. Қылмыстық жауаптылықтан және жазадан босату түсінігі.

Жазадан босату түсінігі. Жазадан босату институтының маңызы. Жазадан босату түрлері: жазаны өтеуден шартты түрде мерзімінен бұрын босату; жазаның өтелмеген бөлігін неғұрлым жеңіл жаза түрімен ауыстыру не тағайындалған жаза мерзімін қысқарту; жазаны өтеуді кейінге қалдыру; ауруға шалдығуына байланысты жазадан босату; ауыр мән-жайлардың тоғысуы салдарынан жазадан босату және жазаны өтеуді кейінге қалдыру; айыптау үкімінің ескіру мерзімінің өтуіне байланысты жазаны өтеуден босату; рақымшылық немесе кешірім жасау актісі негізінде жазадан босату.

26. Қылмыстық жауаптылықтан босату түрлері.

Қылмыстық жауаптылықтан босату түсінігі, қылмыстық жауаптылықтан босатудың қылмыстық құқықтың іргелес институттарынан айырмашылығы. Қылмыстық жауаптылықтан босату институтының маңызы. Қылмыстық жауаптылықтан босату түрлері: жалпы және арнайы. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың жалпы түрлері: шынайы өкінуіне байланысты; қажетті қорғаныс шегінен шығу кезінде; процестік

келісімнің талаптары орындалған кезде; татуласуға байланысты; кепілгерлік белгіленуіне байланысты; жағдайдың өзгеруіне байланысты; ескіру мерзімінің өтуіне байланысты; рақымшылық актісі негізінде. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің Ерекше бөлігінің баптарында көзделген арнайы түрлері. Қылмыстық жауаптылықтан босатуға уәкілеттік берілген лауазымды адамдар. Қылмыстық жауаптылықтан босатудың құқықтық салдары

27. Соттылық.

Сотталғандық түсінігі. Сотталғандық қылмыс үшін сотталудың құқықтық салдары ретінде. Сотталғандықты қылмыстардың қайталануының түрін анықтағанда және жаза тағайындағанда ескеру. Сотталғандықты жою мерзімдері. Кәмелетке толмағандардың сотталғандық атағын жою мерзімдері.

28. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығы.

Он сегіз жасқа дейін қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамдардың қылмыстық жауаптылығының жалпы сұрақтары. Кәмелетке толмағандарға тағайындалатын жазалар. Айыппұл. Түзеу жұмыстары. Қоғамдық жұмыстарға тарту. Бас бостандығынан шектеу. Бас бостандығынан айыру. Белгілі бірқызметпен айналысу құқығынан айыру. Кәмелетке толмағандарға жаза тағайындау. Кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауаптылықтан және жазадан босату. Кәмелетке толмағандарды жазаны өтеуден шартты түрде босату. Он сегіз жасқа дейін қылмыстық жазаланушы әрекет жасаған адамдарды қылмыстық жауаптылық пен жазадан босатудың ерекшеліктері. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық жауаптылығының өзге де ерекшеліктері. Қазақстандағы қылмыстық жауаптылық пен жазадан босату шарттарын кеңейту арқылы кәмелетке толмағандарды қылмыстық қудалау аясын біртіндеп тарылтуға бағыт.

29. Кәмелетке толмағандарға қолданылатын тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шаралары.

Кәмелетке толмағандарға қолданылатын тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шаралары, олардың қылмыстық жазадан айырмашылығы. Ескерту. Ата-аналарының немесе оларды алмастыратын адамдардың не мамандандырылған мемлекеттік органның қадағалауына беру. Келтірілген зиянды қалпына келтіру міндетін жүктеу. Бос уақытын шектеу және кәмелетке толмаған адамның мінез-құлқына ерекше талаптар белгілеу. Ерекше режимде ұстайтын білім беру ұйымына орналастыру. Жәбірленушіден кешірім сұрау міндеттемесін жүктеу. Пробациялық бақылау белгілеу.

30. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары.

Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түсінігі, қолдану мақсаттары мен құқықтық табиғаты. Бұл шаралардың жазадан айырмашылығы. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану негіздері. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылатын адамдар шеңбері. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының түрлері. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды ұзарту, өзгерту және тоқтату. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары қолданылғаннан кейін жаза тағайындау. Жазаны орындаумен біріктірілген медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шаралары.

2 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЕРЕКШЕ БӨЛІМ)

1. Қазақстан Республикасы қылмыстық құқығы Ерекше бөлімінің түсінігі, жүйесі, маңызы

Қылмыстық құқықтың Ерекше бөлімінің түсінігі және маңызы. Қылмыстық құқықтың Жалпы және Ерекше бөлімдерінің бірлігі. Құқықтық мемлекет қалыптастыру және нарықтық экономика жағдайындағы қылмыстық құқықтың Ерекше бөлімінің міндеттері. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі, маңызы, саралау кезеңдері.

2. Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасының Конституциясы жеке адамға қол сұғылмаушылық, Қазақстан Республикасында азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының кепілдіктері, адам өмірі мен денсаулығын қорғау туралы. Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Өмірге қарсы қылмыстар. Өмірге қарсы басқа да қылмыстар. Денсаулыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адамның өмірі мен денсаулығын қауіпті жағдайда қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Жыныстық бостандық пен жыныстық қолсұғылмаушылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адамның жеке бас бостандығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Шынайы өкінудің арнаулы түрлері негізінде қылмыстық жауаптылықтан босату.

3. Адамның өміріне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар

Адамның өміріне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар сипаттамасы. Адам өлтіру. Жаңа туған баланы анасының өлтіруі. Аффект жағдайында жасалған адам өлтіру. Қажетті қорғаныс шегінен шығу кезінде жасалған адам өлтіру. Қылмыс жасаған адамды ұстап алу үшін қажетті шаралар шегінен шығу кезінде жасалған адам өлтіру. Абайсызда қазаға ұшырату. Өзін-өзі өлтіруге дейін жеткізу. Өмірге қарсы басқа да қылмыстар. Адамның өміріне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралау ерекшеліктері.

4. Адамның денсаулығына қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар

Адамның денсаулығына қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтардың сипаттамасы мен түрлері. Денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру. Денсаулыққа қасақана ауырлығы орташа зиян келтіру. Қинау. Аффект жағдайында денсаулыққа зиян келтіру. Қажетті қорғаныс шегінен шығу кезінде денсаулыққа ауыр зиян келтіру. Қылмыс жасаған адамды ұстап алу кезінде денсаулыққа ауыр зиян келтіру. Денсаулыққа абайсызда зиян келтіру.

5. Адам өміріне және денсаулығын қауіпте қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Адам өміріне және денсаулығын қауіпте қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі. Адам өміріне және денсаулығын қауіпте қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрлері. Адамның иммун тапшылығы вирусын (АИТВ/ЖИТС) жұқтыру. Адамның ағзалары мен тіндерін алып қоюға мәжбүрлеу немесе заңсыз алып қою. Соз ауруын жұқтыру. Қауіпті жағдайда қалдыру. Адам өміріне және денсаулығын қауіпте қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралау негіздері.

6. Жыныстық тиіспеушілік пен жыныстық еркіндікке қолсұғатын қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Жыныстық тиіспеушілік пен жыныстық еркіндікке қолсұғатын қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың сипаттамасы. Зорлау. Сексуалдық сипаттағы зорлық-зомбылық әрекеттері. Он алты жасқа толмаған адаммен жыныстық қатынас немесе сексуалдық сипаттағы өзге де әрекеттер жасау. Жыныстық қатынас жасауға, еркек пен еркектің жыныстық қатынас жасауына, әйел мен әйелдің жыныстық қатынас жасауына немесе сексуалдық сипаттағы өзге де әрекеттерге мәжбүр ету. Жас балаларды азғындық жолға түсіру.

7. Адамның жеке бас бостандығына, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар

Адамның жеке бас бостандығына, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар түсінігі. Адамның жеке бас бостандығына, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар түрлері. Адам ұрлау. Бас бостандығынан заңсыз айыру. Психиатриялық стационарға заңсыз орналастыру. Адам саудасы. Адамды клондау. Қорлау.

8. Отбасына және кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Отбасына және кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар түсінігі мен түрлері. Қазақстан Республикасының Конституциясы отбасы мен кәмелетке толмағандардың мүдделерін қорғау туралы. Отбасына және кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы. Кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Отбасына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

9. Адам және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Адам және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар жалпы сипаттамасы. Адам және азаматтың жеке құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адам және азаматтың саяси құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Адам және азаматтың экономикалық-әлеуметтік құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

10. Бейбітшілікке қарсы қылмыстар

Бейбітшілік қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Бейбітшілікке қарсы қылмыстардың түсінігі және түрлері. Нюрнберг трибуналының Жарғысы бойынша бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қылмыстарды топтастыру. Бейбітшілікке қарсы қылмыстар. Мемлекеттің халықаралық ынтымақтастығына қарсы қылмыстар. Бейбітшілікке қарсы қылмыстарды сарлау ерекшеліктері.

11. Адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар

Адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстардың жалпы сипаттамасы. Адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстардың түрлері. Геноцид үшін қылмыстық жауаптылық. Экоцид қылмысын саралау ерекшеліктері. Жаппай қырып-жою қаруын өндіру, иемдену немесе өткізу. Әлеуметтік, ұлттық, рулық, нәсілдік, тектік-топтық немесе діни алауыздықты қоздыру.

12. Мемлекеттің конституциялық құрылыс негіздеріне және қауіпсіздігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Конституциялық құрылыстың негіздері мен мемлекет қауіпсіздігі қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Конституциялық құрылыстың негіздеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің – Елбасының өміріне қол сұғушылық; Қазақстан Республикасы Президентінің өміріне қол сұғушылық. Мемлекеттің қауіпсіздігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар (мемлекеттің сыртқы қауіпсіздігіне қарсы бағытталған қылмыстық құқық бұзушылықтар; мемлекеттің ішкі қауіпсіздігіне қарсы бағытталған қылмыстық құқық бұзушылықтар).

13. Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы меншік нысанына қарамастан меншік құқығын қорғау туралы. Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Бөтен мүлікті жымқырудың түсінігі, белгілері. Бөтен мүлікті жымқырудың нысандары мен түрлері (ұрлық, сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемденіп алу немесе талан-таражға салу, алаяқтық, тонау, қарақшылық). Жымқыру болып табылмайтын меншікке қарсы пайдакүнемдік қылмыстық құқық бұзушылықтар. Бөтен мүлікті жою немесе бүлдіру.

Ұрлықтың мәні мен белгілері. Ұрлаудың нысандары мен түрлері (ұрлық, сеніп тапсырылған мүлікті ұрлау, тонау, алаяқтық, қарақшылық). Ұрлыққа жатпайтын қылмыстық іс. Біреудің мүлкіне зақым келтіру немесе бүлдіру.

14. Ақпараттандыру және байланыс саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Электрондық жеткізгіштегі заңмен қорғалатын ақпараттың, ақпараттық жүйенің немесе телекоммуникациялар желісінің құпиялылығына, тұтастығына және

қолжетімдігіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Ақпарат, ақпараттық жүйе, телекоммуникация желісі, ақпаратты түрлендірудің түсінігі. Зиян келтіретін компьютерлік бағдарламалар мен бағдарламалық өнімдер түсінігі. Ақпараттандыру және байланыс саласындағы басқа да қылмыстық құқық бұзушылықтар.

15. Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы экономикалық қызметті және шаруашылық субъектілерінің мүдделерін қорғау туралы. Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Кәсіпкерлік және өзге де экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Ақша-несие саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қаржылық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Кеден саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Салық саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Банкроттықпен байланысты экономимкалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Экономимкалық қызмет саласындағы өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар.

16. Банк қызметі саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Банк қызметі саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы. Заңсыз кәсіпкерлік, заңсыз банктік, микроқаржылық немесе коллекторлық қызмет. Кредитті заңсыз алу немесе бюджеттік кредитті мақсатсыз пайдалану. Бағалы қағаздар эмитенті лауазымды адамының ақпарат бермеуі не көрінеу жалған мәліметтер беруі. Бағалы қағаздарды ұстаушылар тізіліміне көрінеу жалған мәліметтер енгізу. Бағалы қағаздар нарығы кәсіби қатысушыларының көрінеу жалған мәліметтер беруі. Бағалы қағаздармен операциялар жүргізу қағидаларын бұзу. Бағалы қағаздар нарығында айла-шарғы жасау. Мәміле жасауға немесе оны жасаудан бас тартуға мәжбүрлеу.

17. Коммерциялық және өзге де ұйымдардағы қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Коммерциялық және өзге ұйымдардағы қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы. Өкілеттіктерді теріс пайдалану. Жекеше нотариустардың, бағалаушылардың, жеке сот орындаушыларының, медиаторлардың және аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудиторлардың өкілеттіктерді теріс пайдалануы. Жекеше күзет қызметтері қызметшілерінің өкілеттіктерін асыра пайдалануы. Параға коммерциялық сатып алу. Міндеттеріне адал қарамау.

18. Қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қоғамдық қауіпсіздік қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қауіпсіздіктің арнайы ережелерін бұзумен байланысты қылмыстық құқық бұзушылықтар. Жалпыға қауіпті заттардың айналымының белгіленген тәртібін бұзумен байланысты қылмыстық құқық бұзушылықтар.

19. Қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қоғамдық тәртіп қылмыстық-құқықтық қорғау объектісі ретінде. Қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар түсінігі. Бұзақылық қылмысын саралау ерекшеліктері. Вандализм үшін жауаптылық. Жаппай тәртіпсіздік үшін қылмыстық жауаптылық.

20. Халықтың денсаулығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы

Қазақстан Республикасы Конституциясы халықтың денсаулығын қорғау және имандылық туралы. Халықтың денсаулығына және имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Халықтың денсаулығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестердің өткізу мақсатында және өткізу мақсатынсыз заңсыз айналымы. Халықтың денсаулығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралау ерекшеліктері.

21. Халықтың имандылығына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Жезөкшелікпен айналысуға тарту. Жезөкшелікпен айналысуға арналған притондар ұйымдастыру немесе оларды ұстау және жеңгетайлық. Дәрілік немесе басқа құралдарды пайдаланып есеңгірету үшін притондар ұйымдастыру немесе оларды ұстау. Порнографиялық материалдарды немесе заттарды заңсыз тарату. Кәмелетке толмағандардың порнографиялық бейнелері бар материалдарды немесе заттарды дайындау және олардың айналымы не оларды порнографиялық сипаттағы ойын-сауық іс-шараларына қатысу үшін тарту. Қатыгездік пен күш қолдануға бас ұруды насихаттайтын туындыларды заңсыз тарату. Өлген адамдардың мәйіттерін және олар жерленген жерлерді қорлау. Адам мәйітінің ағзалары мен тіндерін заңсыз алып қою. Жануарларға қатыгездікпен қарау.

22. Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтар

Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтардың субъектілері. Заңсыз медициналық және фармацевтикалық қызмет немесе кәсіби міндеттерін орындамаумен байланысты медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтар. Басқа да медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтар. Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтарды жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардан ажырату.

23. Экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтардың жалпы сипаттамасы

Қазақстан Республикасы Конституциясы адамның өмір сүру ортасы, қоршаған ортаны қорғау туралы. Экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Экономиканың маңызды қызмет аясындағы экологиялық қауіпсіздіктің жалпы ережелеріне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қоршаған ортаны жекелеген компоненттері аясындағы экологиялық қауіпсіздікке қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қоршаған ортаның құрамдас бөлігі ретінде флора мен фаунаың экологиялық қауіпсіздігіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар: түсінігі және түрлері.

24. Жануарлар дүниесін тиімді пайдалану, сақтау және қорғау ережелеріне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар

Жануарлар дүниесін тиімді пайдалану, сақтау және қорғау ережелеріне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлері. Балық ресурстарын, басқа су жануарларын немесе өсімдіктерін заңсыз алу. Балық қорларын қорғау қағидаларын бұзу. Заңсыз аңшылық. Жануарлар дүниесін қорғау қағидаларын бұзу.

25. Көліктегі қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Көліктегі қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және жалпы сипаттамасы. Теміржол, әуе, теңіз немесе өзен көлігі жүрісі мен оларды пайдалану қауіпсіздігін қорғау саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Автоматокөлік пен қалалық электрокөліктің жүрісі мен оларды пайдалану қауіпсіздігін қорғау саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Басқа да көліктегі қылмыстық құқық бұзушылықтар.

26. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар

Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтармен күресудің маңызы. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жалпы сипаттамасы. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық қылмыстық құқық бұзушылықтар. Сыбайлас жемқорлық қылмыстық құқық бұзушылықтар субъектісінің түсінігі. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар

27. Басқару тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар.

Басқару тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар түсінігі және түрлері. Билік өкіліне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасының бұзылмаушылығына қол сұғатын қылмыстық құқық

бұзушылықтар. Ресми құжаттардың, мемлекеттік наградалардың және арнайы бағыттағы қаражаттардың айналым тәртібіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Қарулы күштердің жасақталу тәртібіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Мемлекет беделіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Азаматтардың өз құқықтарын жүзеге асыру тәртібіне қол сұғу. Жария және басқа да шараларды өткізудің заңмен бекітілген тәртібіне қол сұғу. Мемлекеттік және қоғамдық институттардың арақатынасы қағидаларын және басқа да бекітілген ережелерді бұзумен байланысты қолсұғушылық.

28. Сот төрелігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы сот әділдігі мүдделерін қорғау туралы. Сот төрелігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Сот әділдігінің конституциялық қағидаларын жүзеге асыруды қамтамасыз ететін қатынастарға қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Құқыққорғау органдарының қалыпты қызметін қамтамасыз ететін қатынастарға қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Іс бойынша шынайы дәлелдемелерді алуды қамтамасыз ететін қатынастарға қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар.

29. Жазалардың орындалу тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар

Жазалардың орындалу тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі және түрлері. Сот актілерін жүзеге асыруды қамтамасыз ететін қатынастарға қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар. Сот үкімін, сот шешімін немесе өзге де сот актісін не атқарушылық құжатты орындамау. Бас бостандығынан айыру орындарынан босатылған адамдарға сот белгілеген әкімшілік қадағалаудан жалтару

30. Әскери қылмыстық құқық бұзушылықтар

Қазақстан Республикасы Конституциясы тәуелсіздігімізді, аумақтық тұтастықты қорғау, Республиканың Қарулы күштерінде борышын өтеу, әскери қызметті өту тәртібі мен түрі туралы. Әскери қызметшілер арасындағы жарғылық қарым-қатынас пен бағыныштылық тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Әскери қызметті атқару тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Әскери қызметтің арнайы түрлерін атқару тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар. Әскери сыбайлас жемқорлық қылмыстар.

3 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫ

1. Қылмыстық сот ісін жүргізу тәртібін айқындайтын заңнама. Қылмыстық процестің қағидаттары.

Қылмыстық сот ісін жүргізу тәртібін анықтайтын заңнаманың қайнар көздері. Қазақстан Республикасының Конституциясы қылмыстық іс жүргізу заңнамасының қайнар көзі ретінде. Қазақстан Республикасының Қылмыстық - процестік кодексі, оның міндеттері, жалпы сипаттамасы және құрылысы. Қазақстан Республикасының Қылмыстық- процестік кодексі қылмыстық іс жүргізу құқықтың тікелей қайнар көзі ретінде.

Қылмыстық процесс қағидаттардың түсінігі, маңызы және белгілері. Қазақстан Республикасының Конституциясында бекітілген қылмыстық іс жүргізудің қағидаттары. Қылмыстық - процестік кодексінде бекітілген қағидаттар.

Заңдылық. Сот төрелігін соттың ғана жүзеге асыруы. Адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын сот арқылы қорғау. Жеке бастың абыройы мен қадір-қасиетін құрметтеу. Жеке басқа қолсұғылмаушылық. Қылмыстық істер бойынша іс жүргізу кезінде азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғау. Жеке өмірге қолсұғылмаушылық. Жазысқан хаттардың, телефон арқылы сөйлескен сөздердің, пошта, телеграф арқылы және өзге де хабарлардың құпиясы. Тұрғынжайға қолсұғылмаушылық. Меншікке қолсұғылмаушылық. Кінәсіздік презумпциясы. Қайтадан соттауға және

қылмыстық қудалауға жол бермеушілік. Сот төрелігін заң мен сот алдындағы теңдік бастауларында жүзеге асыру. Судьялардың тәуелсіздігі. Сот ісін жүргізуді тараптардың жарыспалылығы мен тең құқылығы негізінде жүзеге асыру. Істің мән-жайларын жан-жақты, толық және объективті зерттеу. Дәлелдемелерді ішкі сенім бойынша бағалау. Күдіктінің, айыпталушының қорғалу құқығын қамтамасыз ету. Білікті заң көмегіне құқықты қамтамасыз ету. Куәлік айғақтар беру міндетінен босату. Жариялылық. Қылмыстық сот ісін жүргізу тілі. Процестік әрекеттер мен шешімдерге шағым жасау бостандығы.

2. Қылмыстық қудалаудың түсінігі. Жекеше, жекеше-жариялы және жариялы қудалау және айыптау істері. Күдікті, айыпталушы, сотталушы ретінде тартылған адамды ақтау. Жекеше, жекеше-жариялы және жариялы қудалау және айыптау істері. Коммерциялық немесе өзге де ұйымның арызы бойынша қылмыстық жауаптылыққа тарту. Іс бойынша іс жүргізуді болғызбайтын мән-жайлар. Қылмыстық қудалауды жүзеге асырмауға мүмкіндік беретін мән-жайлар.

3. Ақтау. Қылмыстық процесті жүргізетін органның заңсыз әрекеттерімен келтірілген зиянды өтеу.

Күдікті, айыпталушы, сотталушы ретінде тартылған адамды ақтау. Қылмыстық процесті жүргізуші органның заңсыз іс-әрекеттерімен келтірілген зиянды өтеуге құқығы бар адамдар. Зиянды өтеткізу құқығы және талап қою мерзімдері. Мүлікті зиянды өтеу. Моральдық зиянның салдарын жою.

4. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізу форматы, қылмыстық істерді біріктіру және бөлектеудің негіздері. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру.

Қылмыстық іс бойынша іс жүргізу форматы. Қылмыстық істерді біріктіру, бөлектеу. Іс бойынша сот ісін жүргізуді тоқтата тұру және сотқа дейінгі тергеп-тексеру мерзімдерін ұзу. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді аяқтау. Құпиялықты сақтау.

5. Процестік мерзімдер түсінігі.

Мерзімдерді есептеу. Мерзімді сақтау және ұзарту. Мерзімді өткізіп алудың салдары және оны қалпына келтіру тәртібі.

6. Сот, оның құрамы мен өкілеттіктері.

Сот. Соттың құрамы. Соттың өкілеттіліктері. Судья. Тергеу судьясының өкілеттіктері. Тергеу судьясының өкілеттіктерін жүзеге асырудың жалпы шарттары. Іс бойынша төрағалық етуші.

7. Қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар.

Прокурор. Тергеу бөлімінің бастығы. Тергеуші. Анықтау органы. Анықтау органының бастығы. Анықтаушы.

8. Күдікті, айыпталушы, жәбірленушінің процессуалдық мәртебесі. Қорғаушы және оның мідетті қатысуы. Азаматтық талапкер және жауапкер. Қылмыстық процеске қатысушы өзге де адамдар.

Күдіктінің түсінігі, оның құқықтары мен міндеттері. Айыпталушының процессуалдық мәртебесі. Жәбірленушінің түсінігі. Жеке айыптаушының процессуалдық мәртебесі. Азаматтық талапкер, оның іс жүргізу құқықтары мен міндеттері. Азаматтық жауапкер, оның іс жүргізу құқықтары мен міндеттері. Азаматтық жауапкер ретінде таныла алатын тұлғалар.

Қорғаушының өкілеттіктері және қылмыстық іс жүргізуге қатысу міндеттері. Қорғаушы ретінде қылмыстық сот ісін жүргізуіне қатыса алатын тұлғалар. Қорғаушыны шақыру, тағайындау, ауыстыру, оның еңбегіне ақы төлеу. Қорғаушыдан бас тарту. Қорғаушының қылмыстық іске міндетті түрде қатысу жағдайлары.

Кәмелетке толмаған күдіктінің, айыпталушының заңды өкілдері. Жәбірленушінің, азаматтық талапкер мен жеке айыптаушының өкілдері. Азаматтық жауапкердің өкілдері.

Куә. Сарапшы және маман. Аудармашы. Куәгер. Сот отырысының хатшысы. Сот приставы. Медиатор. Түсінігі және маңызы.

9. Қылмыстық процесске қатысу мүмкіндігін болғызбайтын мән жайлар. Қарсылық білдіру.

Қарсылық білдіру және қылмыстық процесске қатысудан шеттету туралы өтінішхаттар мен оған қатысудан босату. Судьяға қарсылық білдіру. Прокурорға қарсылық білдіру. Тергеушіге және анықтаушыға қарсылық білдіру. Куәгерге қарсылық білдіру. Сот отырысы хатшысына және сот приставына қарсылық білдіру. Аудармашыға және маманға қарсылық білдіру. Сарапшыға қарсылық білдіру. Қорғаушыны, жәбірленушінің, азаматтық талапкердің немесе азаматтық жауапкердің өкілін қылмыстық іс бойынша іс жүргізуге қатысудан шеттету

10. Дәлелдемелер мен дәлелдеу.

Дәлелдемелердің түсінігі. Дәлелдемелер ретінде жол берілмейтін нақты деректер. Қылмыстық іс бойынша дәлелденуге жататын мән-жайлар. Дәлелдемелерсіз анықталатын мән-жайлар. Күдіктінің, жәбірленушінің, куәнің айғақтары. Сарапшының (маманның) қорытындысы мен айғақтары. Заттай дәлелдемелер. Процестік әрекеттердің хаттамасы. Құжаттар. Дәлелдеу ұғымы. Дәлелдемелерді жинау. Дәлелдемелерді бекіту. Дәлелдемелерді зерттеу. Дәлелдемелерді бағалау. Дәлелдемелердің қатыстылығы, жол берлетіндігі, анықтығы және жеткіліктілігі.

11. Күдіктіні ұстау процестік мәжбүрлеу шарасы ретінде

Ұстап алу негіздері. Жеткізу. Азаматтардың қылмыстық құқық бұзушылық жасаған адамдарды процестік емес ұстап алуға құқығы. Қылмыстық құқық бұзушылық жасады деп күдік келтірілген адамды процестік ұстап алу тәртібі. Ұстап алынған адамның жеке басын тінту. Қылмыстық құқық бұзушылық жасады деген күдік бойынша ұстап алынған адамды босату негіздері. Қылмыстық құқық бұзушылық жасады деген күдік бойынша ұстап алынғандарды күзетпен ұстау негіздері

12. Бұлтартпау шаралары, оның түрлері мен қолдану негіздері.

Бұлтартпау шараларын қолдану үшін негіздер. Бұлтартпау шаралары және қосымша шектеулер. Бұлтартпау шараларын таңдау және қосымша шектеулер белгілеу кезінде ескерілетін мән-жайлар. Бұлтартпау шараларын қолдану тәртібі. Ешқайда кетпеу және тиісті мінез-құлық тарулы қолхат. Жеке кепілгерлік. Әскери қызметшіні әскери бөлім қолбасшылығының байқауда ұстауы. Кәмелетке толмаған адамды қарауда ұстауға беру. Кепіл. Үйқамақ. Күзетпен ұстау. Күзетпен ұстау мерзімдері және оларды ұзарту тәртібі. Бұлтартпау шарасының күшін жою.

13. Өзге де процестік мәжбүрлеу шараларын қолданудың тәртібі мен негіздері

Процестік мәжбүрлеудің өзге де шараларын қолдану негіздері. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамға және сотқа келу туралы міндеттеме. Күштеп әкелу. Лауазымынан уақытша шеттету. Ақшалай өндіріп алу. Ақшалай өндіріп алуды қолдану тәртібі. Мүлікке тыйым салу. Мүлікке тыйым салу тәртібі. Мүлікке тыйым салуды санкциялау тәртібі. Тергеу судьясының мүлікке тыйым салуды санкциялау не санкциялаудан бас тарту туралы қаулысын прокурордың өтінішхаты бойынша қайта қарау және оған шағым жасау. Жақындауға тыйым салу

14. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы және оның негіздері

Сотқа дейінгі тергеп тексерудің басталуы. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді бастауға себептер. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арыз, хабар. Кінәсін мойындап келу. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы бұқаралық ақпарат құралдарындағы хабар. Қылмыстық құқық бұзушылықты анықтағаны туралы баянат. Қылмыстық құқық бұзушылық туралы арызды, хабарды немесе рапортты қабылдау міндеттілігі.

15. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізудің жалпы шарттары

Тергеулік. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізілетін жер. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру нысандары. Сотқа дейінгі жеделдетілген тергеп-тексеру. Анықтау нысанында

және хаттамалық нысанда жүргізілетін сотқа дейінгі тергеп-тексеру. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің мерзімі. Айыптау хаттамасын жасау және қылмыстық істі сотқа жіберу үшін прокурорға беру. Прокурордың сотқа дейінгі тергеп-тексеру барасындағы өкілеттіктері. Тергеу, жедел-тергеу тобының сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізуі. Тергеу әрекетінің хаттамасы.

16. Жауап алу мен беттестірудің тәртібі мен ерекшеліктері

Жауап алуға шақыру тәртібі. Жауап алу орны, уақыты мен ұзақтығы. Жауап алудың жалпы қағидалары. Қосымша және қаталама жауап алу. Жауап алу хаттамасы. Куәдан және жібірленушіден жауап алудың ерекшеліктері. Қорғаулуға құқығы бар куәдан жауап алудың ерекшеліктері. Кәмелетке толмаған куәдан немесе жәбірленушіден жауап алудың ерекшеліктері. Күдіктіден жауап алу ерекшеліктері. Тергеу судьясының жәбірленушіден, куәдан жауап алу ерекшеліктері (айғақтарды сақтап қоюға). Беттестіру шарттары.

17. Қарап-тексеру, куәландыру мен тануды жүргізудің тәртібі мен қағидалары

Қарап-тексеру және оны жүргізудің жалпы қағидалары. Заттай дәлелдемелерді қарап-тексеру және сақтау. Адамның мәйітін қарап-тексеру. Куәландыру. Қарап-тексеру, куәландыру хаттамасы. Тану үшін көрсету және оны жүргізудің тәртібі.

18. Тінту және алуды жүргізудің тәртібі. Үлгілерді алу

Тінту мен алу. Тінту алуды жүргізу тәртібі. Жеке басын тінту. Тінту мен алу хаттамасы. Үлгілерді алудың негіздері, оны алуға құқығы бар адамдар мен органдар. Өздерінен үлгі алуға жол берілетін адамдар. Үлгілерді алу тәртібі. Дәрігердің немесе маманның үліглерді алуы. Үлгілерді алу кезінде жеке бастың құқықтарын қорғау. Үлгілерді алу хаттамасы.

19. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді тоқтату және қайта бастау. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуы.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді тоқтату туралы қаулы. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру тоқтатылғаннан кейінгі оны жүзеге асыратын адамның, прокурордың әрекеттері. Тоқтатылған сотқа дейінгі тергеп-тексеруді немесе қылмыстық қудалауды қайта бастау. Күдіктіге, айыпталушыға іздестіру жариялау.

Тергеу әрекеттерін жүргізудің аяқталғаны және қылмыстық істің материалдарымен танысу құқығы түсіндіру туралы хабарлау. Жәбірленушіні, азаматтық талапкерді, азаматтық жауапкерді және олардың өкілдерін іс материалдарымен таныстыру. Күдікті және оның қорғаушысын істің барлық материалдарымен таныстыру.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді аяқталғаны туралы есеп жасау. Есептің мазмұны. Есепті және қылмыстық істі прокурорға жіберу.

Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталғаны туралы есеппен бірге келіп түскен қылмыстық іс бойынша прокурордың шешімі мен әрекеттері. Айыптау актісінің мазмұны. Айыптау актісін табыс ету. Қылмыстық істі сотқа жіберу.

20. Басты сот талқылауын тағайындау. Басты сот талқылауына сотталушының, қорғаушының, мемлекеттік айыптаушының қатысуы, оның құқықтары мен міндеттері. Басты сот талқылауының хаттамасы, оның мазмұны мен маңызы.

Соттылық. Басты сот талқылауын тағайындау сатысының мәні мен мазмұны.

Соттың келіп түскен қылмыстық іс бойынша әрекеттері. Алдын ала тыңдауды өткізу. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру. Қылмыстық істі тоқтату. Сот отырысына шақыру.

Запастағы судья. Сотталушысыз істі талқылаудың негіздері. Қорғаушының басты сот талқылауына қатысуы, оның құқықтары мен міндеттері. Мемлекеттік айыптаушының басты сот талқылауына қатысуы. Бұлтартпау шарасы туралы мәселені шешу. Басты сот талқылауында қаулылар шығару тәртібі. Басты сот талқылауының тәртіптемесі. Басты сот талқылауының тәртіптемесін қамтамасыз ету мақсатында қолданылатын шаралар. Басты сот талқылау отырысының хаттамасы, оған ескерту жасау және оларды қарау тәртіптері.

21. Басты сот талқылауының дайындық бөлігі, оның түсінігі, мазмұны, міндеттері мен маңызы

Басты сот талқылауын ашылуы. Басты сот талқылауына шақырылған тұлғалардың келуін тексеру. Аудармашыға құқықтары мен міндеттерін түсіндіру. Куәларды сот залынан шығарып жіберу. Сотталушының жеке басын анықтау. Соттың құрамын жариялау, процеске басқа да қатысушыларды жариялау. Қарсылық білдірулерді шешу. Сотталушыға және өзге де сотқа қатысушыларға құқықтарын түсіндіру.

22. Сот тергеуі, оның мәні, маңызы және тәртібі

Сот тергеуінің басталуы. Сотталушының ұстанымын анықтау. Дәлелдемелерді ұсыну мен зерттеу тәртібі. Сотталушыдан жауап алу. Сотталушының айғақтарын жария ету. Жәбірленушіден жауап алу. Куәлардан жауап алу. Кәмелетке толмаған жәбірленушіден, куәдан жауап алудың ерекшеліктері. Сарапшыдан жауап алу. Заттай дәлелдемелерді қарап-тексеру. Тану үшін көрсету, куәландыру. Сот тергеуінің аяқталуы.

23. Сот жарыссөзі және сотталушының соңғы сөзі.

Сот жарыссөзінің мазмұны мен тәртібі. Сотталушының соңғы сөзі, сот тергеуін қайта бастау. Соттың кеңесу бөлмесіне кетуі

24. Үкім шығару.

Қазақстан Республикасының атынан үкім шығару. Үкімнің заңдылығы мен негізділігі. Үкім шығару құпиясы. Соттың үкім шығару кезінде шешетін мәселелері. Үкімдердің түрлері Айыптау үкімі. Ақтау үкімі. Үкімді жасау. Үкімнің кіріспе бөлігі. Айыптау үкімінің сипаттау-уәждеу бөлігі. Айыптау үкімінің қарар бөлігі. Ақтау үкімінің сипаттау-уәждеу бөлігі. Ақтау үкімінің қарар бөлігі. Үкімді жариялау. Үкімнің көшірмесін табыс ету. Жекеше қаулы.

25. Соттың үкімдері мен қаулыларын апелляциялық тәртіппен қайта қарау.

Үкімдерге, қаулыларға апелляциялық (жекеше) шағым беру, прокурордың өтінішхатын келтіру құқығы. Апелляциялық тәртіппен қаралуға жататын сот актілер. Заңды күшіне енген үкімдерге, қаулыларға апелляциялық (жекеше) шағымдарды, прокурордың өтінішхаттарын қарайтын соттар. Апелляциялық (жекеше) шағым беру, прокурордың өтінішхатын келтіру тәртібі мен мерзімдері, Мерзімдерді қалпына келтіру. Апелляциялық (жекеше) шағым, прокурордың өтінішхатында қамтылуы тиіс мәліметтер. Апелляциялық қараудың нысанасы. Істі апелляциялық сатыда қарау мерзімдері мен шектері. Апелляциялық сатыда сот отырысын тағайындау. Істі апелляциялық сатыда қарау тәртібі. Апелляциялық саты қабылдайтын шешімдер. Үкімнің күшін жою немесе оны өзгерту негіздері. Апелляциялық үкімнің, қаулының мазмұны. Апелляциялық үкім, қаулы шығару және олардың заңды күшіне енуі. Апелляциялық сатыдағы соттың үкімін, қаулысын орындауға енгізу

26. Соттың заңды күшіне енген шешімдерін қайта қарау жөнінде іс жүргізу.

Кассациялық тәртіппен қайта қаралуы мүмкін сот актілері. Заңды күшіне енген сот үкімдері мен қаулыларын кассациялық тәртіппен қайта қарау негіздері. Заңды күшіне енген сот актілеріне өтініхат беруге, наразылық келтіруге құқығы бар адамдар. Шағым жасаудың мерзімдері. Заңды күшіне енген сот үкімін, қаулысын қайта қарау туралы өтінішхат, наразылық беру тәртібі. Өтінішхаттар мен наразылықты қарамай қайтару. Алдын ала қарау және оның нәтижелері бойынша қабылданатын шешімдер. Кассациялық сатыдағы сот отырысын тағайындау. Соттың үкімін, қаулысын орындауды тоқтата тұру. Істі кассациялық сатыда қараудың тәртібі, соттың шешімдері. Кассациялық сатыдағы сотқа қорғаушының қатысуы міндеттілігі. Кассациялық сатыдағы сот қаулысының мазмұны. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта бастау.

27. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізудің түсінігі мен тәртібі.

Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізудің тәртібі. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық

бұзушылықтары туралы істер бойынша анықталуға жататын мән-жайлар .Кәмелетке толмағандардың істері бойынша жариялылықты шектеу. Кәмелетке толмаған адам туралы істі жеке іс жүргізуге бөліп шығару. Кәмелетке толмаған күдіктіні, айыпталушыны, сотталушыны шақыру тәртібі. Кәмелетке толмаған күдіктіден, айыпталушыдан, сотталушыдан жауап алу. Қорғаушының қатысуы. Педагог пен психологтің қатысуы. Кәмелетке толмағандарды ұстап алу және оларға бұлтартпау шараларын қолдану. Сотта кәмелетке толмаған адамға қатысты істі қараудың ерекшеліктері

28. Қылмыстық теріс қылықтар туралы істер бойынша іс жүргізу ерекшеліктері.

Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің хаттамалық нысаны. Хаттама жасау тәртібі. Хаттаманы сотқа жіберу тәртібі. Қылмыстық теріс қылықтар туралы істі сотта қараудың тәртібі мен мерзімдері.

29. Есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша сот ісін жүргізу.

Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларының қолдану бойынша іс жүргізу үшін негіздер. Дәлелденуге жататын мән-жайлар. Қауіпсіздік шаралары. Туыстарының, қорғаншыларының, қамқоршыларының қарауда ұстауына беру. Мамандандырылған медициналық ұйымға орналастыру. Қылмыстық істі бөліп шығару. Өзіне қатысты медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы іс жүргізілетін адамның құқықтары. Заңды өкілдің қатысуы. Қорғаушының қатысуы. Алдын ала тергеудің аяқталуы. Сотта іс жүргізу. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды тоқтату, өзгерту және ұзарту.

30. Істер бойынша алқабилердің қатысуымен іс жүргізу

Істер бойынша алқабилердің қатысуымен іс жүргізу тәртібі. Істердің алқабилер қатысатын сотқа соттылығы. Алқабилер қатысатын сот құрамы. Алқабиге ықпал етуге жол бермеу. Соттың істі алқабилердің қатысуымен қарауы туралы өтінішхат. Алдын ала тыңдауды өткізу, оның ерекшеліктері, онда шығарылатын шешімдер. Сот талқылауына қатысу үшін алқабиге кандидаттарды іріктеу. Алқабидің құқықтары, міндеттері және оның әрекеттеріне істі қаралуға байланысты қойылатын шектеулер. Алқабилер қатысатын соттың құзіреті. Алқабилер қатысатын сот тергеуінің ерекшеліктері. Алқабилер кеңесінің құпиясы. Кеңесу бөлмесінде кеңесу пен дауыс беруді жүзеге асыру. Шешімдердің түрлері. Үкім шығару.

КЕШЕНДІ ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ:

1 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЖАЛПЫ БӨЛІМ)

1. Қылмыстық құқық пәні мен әдісін сипаттап, салалық принциптерін анықтаңыз.
2. Қылмыстық заңның уақыт, кеңістіктегі және тұлғалар шеңберіндегі күшіне сипаттама беріңіз.
3. Қылмыстық құқықтық норма диспозициясы мен санкциясының түсінігі мен түрлерін ашыңыз.
4. Қылмыстар мен қылмыстық теріс қылықтарға түсінік беріп, ұқсастығы мен айырмашылығын ашыңыз.
5. Қылмыс санаттарына сипаттама беріп, түрлерін анықтаңыз.
6. Материалды, формалды және келте құрамдас қылмыстық құқық бұзушылықтардың айырмашылығын талдаңыз.
7. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объектісі түсінігін ашып, түрлерін сипаттаңыз.
8. Қылмыстық құқық бұзушылықтың объективтік жағының түсінігін ашып, сипаттаңыз.
9. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъектісі түсінігін ашып, түрлерін анықтаңыз.
10. Қылмыстық құқық бұзушылықтың субъективтік жағының түсінігін ашып, міндетті және факультативті белгілеріне сипаттама беріңіз.
11. Қылмыстық құқық бұзушылыққа сыбайлас қатысу ұғымын ашып, түрлерін талдаңыз.
12. Қылмысқа жанасушылық түсінігін ашып, оның нысандарын анықтаңыз.
13. Топ жасаған қылмыстық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық жауаптылықты анықтаңыз.
14. Аяқталмаған қылмыстардың түсінігі мен түрлерін ашып, жаза тағайындау негізін анықтаңыз.
15. Жеке құрамдағы қылмыстық құқық бұзушылықтарға (жай, күрделі, жалғаспалы, созылмалы) сипаттама беріңіз.
16. Қылмыстық құқық бұзушылықтардың бірнеше рет жасалуы мен қылмыстық құқық бұзушылықтар жиынтығына түсінік беріп, ұқсастығы мен айырмашылығын ашыңыз.
17. Қылмыстардың қайталануының түсінігі мен белгілерін, түрлерін сипаттаңыз.
18. Қылмыстық құқық бойынша әрекеттің қоғамға қауіптілігі мен құқыққа қайшылығын жоятын мән-жайларды сипаттаңыз.
19. Қылмыстық жауаптылықтан босату түсінігін ашып, қылмыстық жауаптылықтан босатудың қылмыстық құқықтың іргелес институттарынан айырмашылығын анықтаңыз.
20. Кәмелетке толмағандарға қолданылатын тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларына сипаттама беріңіз.
21. Тек қылмыстық теріс қылықтар үшін тағайындалатын негізгі жазалардың сипаттамасы: қоғамдық жұмыстарға тарту; қамаққа алу.
22. Тек қылмыстар үшін тағайындалатын негізгі жазалардың сипаттамасы: бас бостандығын шектеу; бас бостандығынан айыру.
23. Қосымша жазаларға сипаттама беріп, түрлерін анықтаңыз.
24. Шартты түрде соттауды қолдану шарттары мен шартты түрде соттаудағы пробациялық бақылауға сипаттама беріңіз.
25. Сотталғандық түсінігін ашып, сотталғандықты жою мерзімдерін анықтаңыз.
26. Жаза тағайындаудың жалпы негіздерінің мазмұнын құрайтын ережелер (талаптар), оларды бұлжытпай сақтаудың маңызын талдаңыз.

27. Қылмыстық жауаптылық пен жазаны жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды талдаңыз.
28. Кәмелетке толмағандарға тағайындалатын жаза түрлерін анықтап, әрқайсысының ара-жігін ажыратыңыз.
29. Қылмыстық жауаптылықтан және жазадан босату түсінігін ашып, түрлерін сипаттаңыз.
30. Медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану негіздері және мақсаттарын анықтаңыз.

2 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЕРЕКШЕ БӨЛІМ)

1. Өмірге қарсы қылмыстар. Адам өлтірудің түсінігі және түрлерін анықтап, саралаңыз.
2. Денсаулыққа «жеңіл зиян», «ауырлығы орташа зиян», «ауыр зиян» түсініктеріне сипаттама беріп, денсаулыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрлерін талдаңыз.
3. Адамның өмірі мен денсаулығын қауіпті жағдайда қалдыратын қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрлерін анықтап, саралаңыз.
4. Жыныстық қылмыстардың түрлерін анықтап, қылмыс құрамының элементтері бойынша саралаңыз.
5. Адамның жеке бас бостандығына қарсы қылмыстарға сипаттама беріп, саралаңыз.
6. ҚР Қылмыстық кодексінің 125-бабы «Адам ұрлау» мен 126-бабы «Бас бостандығынан заңсыз айыру» қылмыстарын саралап, ұқсастығы мен айырмашылығын ашыңыз.
7. Отбасына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
8. Кәмелетке толмағандарға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтарды анықтап, саралаңыз.
9. Адам және азаматтың конституциялық және өзге де құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтарды талдаңыз.
10. Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстардың түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
11. Мемлекеттің конституциялық құрылыс негіздеріне және қауіпсіздігіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың элементтері бойынша саралаңыз.
12. Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
13. Бөтен мүлікті жымқырудың түсінігі, белгілері. Бөтен мүлікті жымқырудың нысандары мен түрлерін (ұрлық, сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иемденіп алу немесе талан-таражға салу, алаяқтық, тонау, қарақшылық) сипаттаңыз.
14. Жымқыру болып табылмайтын меншікке қарсы пайдакүнемдік қылмыстық құқық бұзушылықтарды сипаттаңыз.
15. ҚР Қылмыстық кодексінің 187-бабы «Ұсақ-түйекті жымқыру» мен 188-бап «Ұрлық» қылмыстық құқық бұзушылықтарын саралап, айырмашылығын ашыңыз.
16. Ақпараттандыру және байланыс саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтарға сипаттама беріңіз.
17. Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтарға сипаттама беріп, саралаңыз.
18. Коммерциялық және өзге ұйымдардағы қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін ашыңыз.

19. Қоғамдық қауіпсіздікке және қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін ашыңыз.
20. Халық денсаулығына қарсы жасалатын қылмыстық құқық бұзушылықтардың түрлерін анықтап, саралаңыз.
21. Имандылыққа қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтарға сипаттама беріп, түрлерін анықтаңыз.
22. Есірткі, психотроптық заттарды, сол тектестердің өткізу мақсатында және өткізу мақсатынсыз заңсыз айналымымен байланысты қылмыстық құқық бұзушылықтарға сипаттама беріп, саралаңыз.
23. Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
24. Экологиялық қылмыстық құқық бұзушылықтар түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
25. Қоршаған ортаның құрамдас бөлігі ретінде флора мен фаунаның экологиялық қауіпсіздігіне қол сұғатын қылмыстық құқық бұзушылықтар: түсінігі және түрлері.
26. Көліктегі қылмыстық құқық бұзушылықтардың сипаттамасын ашып, түрлерін анықтаңыз.
27. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға сипаттама беріңіз.
28. Басқару тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін ашыңыз.
29. Сот төрелігіне және жазалардың орындалу тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтарға сипаттама беріп, саралаңыз.
30. Әскери қылмыстық құқық бұзушылықтардың түсінігі мен түрлерін ашыңыз.

3 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫ

1. Қылмыстық сот ісін жүргізу тәртібін айқындайтын заңнаманы қарастырыңыз. Қылмыстық процестің қағидаттарының қылмыстық іс жүргізуде қолданылуы ерекшеліктеріне жеке-жеке тоқталыңыз.
2. Қылмыстық қудалаудың түсінігі анықтап, жекеше, жекеше-жариялы және жариялы қудалау және айыптау істерін қарастырыңыз. Іс бойынша іс жүргізуді болғызбайтын мән-жайлар мен қылмыстық қудалауды жүзеге асырмауға мүмкіндік беретін мән-жайларды айқындаңыз.
3. Күдікті, айыпталушы, сотталушы ретінде тартылған адамды ақтаудың тәртібі мен негіздерін ашып көрсетіп, қылмыстық процесті жүргізетін органның заңсыз әрекеттерімен келтірілген зиянды өтеудің ерекшеліктеріне тоқталыңыз.
4. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізу форматын қарастырып, қылмыстық істерді біріктіру және бөлектеудің негіздерін талдаңыз. Қылмыстық іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұрудың негіздеріне тоқталыңыз.
5. Процестік мерзімдер түсінігіне тоқталып, мерзімдерді есептеу, оны сақтау мен ұзартудың негіздерін ашып көрсетіңіз.
6. Сот төрелігін жүзеге асыратын орган ретіндегі соттың түрлерін, оның құрамы мен өкілеттіктерін ашып талдаңыз.
7. Қылмыстық қудалауды жүзеге асырудағы прокурордың, тергеуші мен анықтаушының өкілеттіктерін талдаңыз.
8. Өз құқықтары мен мүдделерін немесе өздері өкілдік ететін құқықтар мен мүдделерді қорғап процесске қатысатын тұлғалардың құқықтары мен міндеттерін, өкілеттіктерін ашып көрсетіңіз.

9. Қылмыстық процеске қатысу мүмкіндігін болғызбайтын мән жайларды талдаңыз.

10. Дәлелдемелердің түрлеріне тоқталып, дәлелдемелер ретінде жол берілметін нақты деректерді талдаңыз. Дәлелдеудің қатыстылығы, жол берілетіндігі, анықтығы мен жеткіліктілігі ұғымдарын жеке-жеке талдаңыз.

11. Күдіктіні ұстаудың процестік ерекшеліктеріне тоқталып, оның негіздері мен тәртібін талдаңыз.

12. Бұлтартпау шараларын қолданудың негіздерін ашып көрсетіп, оның жекелеген түрлеріне толығымен тоқталыңыз.

13. Өзге де процестік мәжбүрлеу шараларын қолданудың тәртібі мен негіздерін талдаңыз.

14. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің басталуы және оның негіздерін жеке-жеке ашып талдаңыз.

15. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізудің жалпы шарттарына тоқталыңыз.

16. Күдіктіден жауап алу мен беттестірудің тәртібі мен ерекшеліктерін ашып көрсетіңіз.

17. Қарап-тексеру, куәландыру мен тануды жүргізудің тәртібі мен қағидаларына жеке-жеке тоқталыңыз.

18. Тінту және алуды жүргізудің тәртібін талдаңыз. Үлгілерді алудың процестік тәртібін айқындаңыз.

19. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің тоқтату және қайта бастаудың негіздерін айқындаңыз. Сотқа дейінгі тергеп-тексерудің аяқталуына толығымен тоқталыңыз.

20. Басты сот талқылауын тағайындаудың жалпы шарттарын ашып көрсетіп, сот отырысына дайындық әрекеттерін толығымен сипаттаңыз.

21. Басты сот талқылауының дайындық бөлігінде жүргізілетін процестік әрекеттерді толығымен қарастырыңыз.

22. Сот тергеуін жүргізудің процестік ретін толығымен сипаттаңыз. Әрбір әрекеттің процестік мәніне үңіліңіз.

23. Сот жарыссөзін жүргізудегі әрекеттерді ашып көрсетіп, сотталушының соңғы сөзінің мәнін қарастырыңыз.

24. Басты сот талқылауының үкім шығару бөлігінің ерекшеліктеріне тоқталыңыз.

25. Соттың үкімдері мен қаулыларын апелляциялық тәртіппен қайта қараудың тәртібі мен негіздерін талдаңыз.

26. Соттың заңды күшіне енген шешімдерін қайта қарау жөнінде іс жүргізуді толығымен сипаттаңыз, істі кассацияда қараудың негіздерін талдаңыз.

27. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылықтары туралы істер бойынша іс жүргізудің түсінігі мен тәртібін айқындаңыз.

28. Қылмыстық теріс қылықтар туралы істер бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін қарастырыңыз.

29. Есі дұрыс емес адамдарға медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдану туралы істер бойынша сот ісін жүргізудің тәртібі мен негіздерін ашып көрсетіңіз.

30. Істер бойынша алқабилердің қатысуымен іс жүргізудің жалпы ережелерін, сот отырысын тағайындаудың ерекшеліктерін ашып көрсетіп, кандидаттарды іріктеудің, алқабилердің қатысуымен істі талқылаудың ерекшеліктерін талдаңыз.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

1 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЖАЛПЫ БӨЛІМ)

Оқулықтар:

1. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан / под ред. Рахметова С.М., Рогова И.И. – Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – 752 с.
2. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Жалпы бөлім: Оқулық / Жауапты редакторлар: Қ.Ж.Балтабаев, А.Ә.Биебаева, Б.К.Сыздық.- Алматы: ТОО Лантар Трейд, 2020. - 394б.
3. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 768 б.
4. Култасов, А.А. Уголовное право [Текст]: Учебное пособие / А.А. Култасов.- Алматы: ССК, 2020.- 160 с.
5. Ағыбаев А.Н. Қылмыстық құқық. Жалпы бөлімі: Оқу құралы / А.Н. Ағыбаев. - 2-басылым. - Алматы: Қазақ университеті, 2018. - 282б.
6. Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Жалпы бөлім: Оқулық / Жауапты редакторлар: Қ.Ж.Балтабаев, А.Ә.Биебаева, Б.К.Сыздық.- Алматы: ТОО Лантар Трейд, 2020. - 394б.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000226>
2. «Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 6-бабын қолдану жөніндегі сот практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 15 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P160000015S>
3. «Қылмыстық құқық бұзушылықтардың бірнеше рет жасалуын және жиынтығын саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2006 жылғы 25 желтоқсандағы № 11 нормативтік қаулысымен // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P06000011S> «Соттардың қылмыстардың қайталануы туралы заңдарды қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы 2007 жылғы 25 желтоқсандағы № 8 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P07000008S>
4. «Соттардың қылмысқа қатыстылық пен қылмыстық құқық бұзушылыққа дем берушілік үшін жауаптылық туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 22 желтоқсандағы № 14 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P160000014S>
5. «Қажетті қорғану туралы заңнаманы қолдану туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы № 2 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P07000002S>
6. «Қылмыстық жаза тағайындаудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2015 жылғы 25 маусымдағы № 4 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P150000004S>

2 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҒЫ (ЕРЕКШЕ БӨЛІМ)

Оқулықтар:

1. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан. Особенная часть (Том 2) / Борчашвили И.Ш. – Алматы: Жеті жарғы, 2015. – 1120 с.
2. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан / под ред. Рахметова С.М., Рогова И.И. – Алматы: ТОО Издательство «Норма-К», 2016. – 752 с.
3. Уголовное право Республики Казахстан: Особенная часть в 2 т. (главы 1 - 10). Учебник для вузов / отв. ред. Рогов И.И., Балтабаев К.Ж., Коробеев А.И. – Алматы: Жеті жарғы 2016. – 500 с.

4. Уголовное право Республики Казахстан: Особенная часть в 2 т. (главы 11-18). Учебник для вузов /отв. ред. Рогов И.И., Балтабаев К.Ж., Коробеев А.И. – Алматы: Жеті жарғы, 2017. – 540 с.

5. Ағыбаев А.Н. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексіне түсіндірме. Жалпы және Ерекше бөліктер. – Алматы: Жеті Жарғы, 2015. – 768 б.

6. Култасов, А.А. Уголовное право [Текст]: Учебное пособие / А.А. Култасов.- Алматы: ССК, 2020.- 160 с.

7. Мерзадинов Е.С. Жеке адамға қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар: Оқу құралы. - Алматы: ТОО Лантар Трейд, 2020. – 138 б.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Кодексі // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000226>

2. «Соттардың бандитизм және қылмысқа қатыса отырып басқа қылмыстар жасағаны үшін жауапкершілік туралы заңнаманы қолдануының кейбір мәселелері туралы» ҚР Жоғарғы Сотының 2001 жылғы 21 маусымдағы №2 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P01000002S>

3. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі кодексі // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K2000000360>

4. «Зорлау және өзге де нәпсіқұмарлық сипаттағы күш қолдану әрекеттерімен байланысты қылмыстарды саралаудың кейбір мәселелері туралы» ҚР Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы №4 нормативтік қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P07000004S>

5. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы Заңы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1500000410>

6.«Халықтың көші-қоны туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 22 шілдедегі № 477-IV Заңы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1100000477>

7. «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І Заңы // https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z990000451_

8. «Есірткі, психотроптық заттар, прекурсорлар және олардың заңсыз айналымы мен теріс пайдаланылуына қарсы іс-қимыл шаралары туралы» Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 10 шілдедегі № 279 Заңы // https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z980000279_

9. «Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда өзге де жолмен жәрдемдесетін адамдарды көтермелеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 30 желтоқсандағы № 1131 қаулысы // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P1500001131>

10. «Адамның өмірі мен денсаулығына қарсы кейбір қылмыстарды саралау туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2007 жылғы 11 мамырдағы N 1 Нормативтік қаулысы // https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P07000001S_

3 БЛОК. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫ

Негізгі әдебиеттер:

1. Төлеубекова Б.Қ. Қазақстан Республикасының қылмыстық процестік құқығы: Дәрістер курсы \ Жалпы ред.Б.Х.Төлеубекова. – 2016.-384 б.

2. Балашов, Т.Т. Ювенальное уголовное судопроизводство [Текст]: Учебное пособие / Т.Т. Балашов, С.П. Вареникова.- 2-е издание, дополн.- Алматы: Казак университеті, 2020.- 156 с.

3. Когамов М.Ч. Комментарий к уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан. Общая и Особенная части / Когамов М.Ч. - Доп. и перераб. изд. - Алматы : Жеті жарғы, 2015. - 352 с. - ISBN 978-601-288-083-0

4. Когамов М.Ч. Комментарий к уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан 2014 года. Том 1. Общая часть. - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 648 с. - ISBN 978-601-288-098-4

5. Когамов М.Ч. Комментарий к уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан 2014 года. Том 2. Особенная часть. - Алматы: Жеті жарғы, 2015. - 944 с. - ISBN 978-601-288-099-1

6. Когамов М.Ч. Комментарий к уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан: 2014 года (постатейный, к нормам УПК в редакции Законов РК от 31 октября и 24 ноября 2015 года) / М.Ч. Когамов. — Астана, 2015. – 220с.

7. Верховный Суд Республики Казахстан. Комментарий к Уголовно-процессуальному кодексу Республики Казахстан (главы 7, 11, 13, 20, 40-53, 64-70). Руководитель авторского коллектива - Касимов А.А.

8. Кулбаева, М.М. Составление уголовно-процессуальных документов. Учебное пособие / М.М. Кулбаева.- Алматы: LP-Zhasulan, 2019.- 136 с.

9. Алибеков, С.К. Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік құқығы . Оқулық / С.К. Алибеков.- Алматы: LP-Zhasulan, 2019.- 254 б.

10. Капсаямов, К.Ж. Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан. Общая часть. Т.1 Учебник / К.Ж Капсаямов, С.С. Капсаямова.- Алматы: ССК, 2020.- 196с.

11. Капсаямов, К.Ж. Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан. Общая часть. Т.2 Учебник / К.Ж Капсаямов, С.С. Капсаямова.- Алматы: ССК, 2020.- 248 с.

12. Капсаямов, К.Ж. Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан. Особенная часть. Т.3.: Досудебное разбирательство : Учебник / К.Ж Капсаямов, С.С. Капсаямова.- Алматы: ССК, 2020.- 228 с.

13. Капсаямов, К.Ж. Уголовно-процессуальное право Республики Казахстан. Особенная часть. Т.4. Судебные стадии и особые производства : Учебник / К.Ж Капсаямов, С.С. Капсаямова.- Алматы: ССК, 2020.- 184 с.

14. Е.Ж.Бейсов, Д.И.Ашимова, Д.Т.Нұрбек, А.З.Жангушуква «Тергеу әрекеті ретіндегі танудың қылмыстық іс жүргізушілік және тактикалық негіздері» Оқу құралы, «Qprint» Талдықорған , 2019.-119 б

15. Сматлаев, Б.М. Доказательства и доказывание в уголовном процессе [Электронный ресурс]: Учебное пособие / Б.М. Сматлаев.- Алматы: ССК, 2021.- 1 электр. опт. диск.

Нормативтік актілер:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексі // <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000231>

2. «Прокуратура туралы» 2017 жылғы 30 маусымдағы № 81-VI ҚР Заңы, 16-б.

3. «Халықаралық құқықтық ынтымақтастықты жүзеге асырған кезде заңдардың қолданылуын прокурорлық қадағалауды ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Бас прокурорының 2014 жылғы 30 желтоқсандағы № 166 бұйрығы

4. «Соттардың қылмыстық істер бойынша келісімдік тәртіпте іс жүргізу практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 7 шілдедегі № 4 Нормативтік қаулысы.

5. «Алқабилерді қатыстырып қылмыстық істерді қарауды реттейтін заңнаманы соттардың қолдану практикасы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2012 жылғы 23 тамыздағы № 4 Нормативтік Қаулысы

7. Рахметова, М.А. Қазақстан Республикасының қылмыстық іс-жүргізу құқығы [Мәтін]: Дәрістер кешені / М.А. Рахметова.- Талдықорған: І.Жансүгіров атындағы ЖМУ, 2015.- 59 бет

8. «Сот төрелігіне қол жеткізу құқығы және Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының сот актілерін қайта қарау бойынша өкілеттіктері туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2016 жылғы 15 қаңтардағы № 1 Нормативтік қаулысы.

9. Тажгарина, Б.К. Қылмыстық процестен тесттер жинағы [Мәтін]: Оқу-әдістемелік құрал / Б.К. Тажгарина, А.А. Салихова. - Алматы: ССК, 2020.- 312б.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚРЗ. <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1500000410>

11. Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралы 2014 жылғы 23 сәуірдегі № 199-V ҚРЗ <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1400000199>

12. Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігі туралы 2012 жылғы 6 қаңтардағы № 527-IV Заңы. <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1200000527>

13. Жедел-іздістіру қызметі туралы заң 1994 жылғы 15 қыркүйектегі № 154-ХІІІ Заңы. <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z940004000>

14. Алқабилер туралы Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 16 қаңтардағы N 121 Заңы. <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z060000121>

15. Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 25 желтоқсандағы N 132 Конституциялық заңы. <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z000000132>